

[opis]

Biegli sądowi stali się ważnym elementem wielu procesów cywilnych, jako źródło wiedzy niezbędnej sądom w postępowaniu dowodowym. Mimo to na rynku wydawniczym nie było dotychczas publikacji dającej biegłym podstawy potrzebnej im wiedzy prawniczej oraz pokazującej biegłym i prawnikom praktyczną stronę opiniowania na potrzeby sądów orzekających.

Książka nie jest pracą naukową. Charakter jej oddaje podtytuł: „Poradnik dla biegłych i prawników”. Cel tej książki można ująć w stwierdzeniu: by biegli byli w opiniowaniu bardziej biegli oraz by prawnicy byli lepiej przygotowani i bardziej dociekliwi w weryfikowaniu opinii, gdy budzą one wątpliwości. Parafrazując prof. Jana Sehna: Nie ma dobrej teorii bez znajomości praktyki ani dobrej praktyki bez znajomości teorii. Autorzy książki przypominają, że biegli i prawnicy nie są w procesie sądowym przeciwnikami, gdyż każdy z nich ma inną, ważną do spełnienia rolę, swoją rolę.

Część 2 książki przedstawia zagadnienia związane z opiniowaniem przez biegłych, z etyką ich postępowania, należnościami za wykonane czynności, ochronę związaną z wykonywanymi przez nich czynnościami oraz odpowiedzialnością biegłego.

Książka adresowana jest do: biegłych sądowych, prawników występujących w procesach, asesorów sądowych, asystentów sędziego i prokuratora. Skierowana jest również do studentów prawa, aplikantów w zawodach prawniczych, wreszcie do potencjalnych biegłych, dla których może stanowić rodzaj podręcznika. Książka ta będzie przydatna każdemu, kto zechce pogłębić swą wiedzę na temat funkcjonowania biegłych w wymiarze sprawiedliwości.

[autor]

Artur Powszek

absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Pracę magisterską napisał na temat biegłych psychiatrów w postępowaniu karnym. Po studiach pracę rozpoczął w Szkocji, w kancelarii prawnej w Edynburgu specjalizującej się w odszkodowaniach komunikacyjnych. Obecnie zajmuje się sprawami związanymi z odszkodowaniami wynikającymi ze zdarzeń medycznych. Poznał przy tym praktyczną stronę funkcjonowania biegłych w krajach common law. Jest w trakcie aplikacji radcowskiej, prowadzonej przez Okręgową Izbę Radców Prawnych w Wałbrzychu.

[autor]

Władysław Powszek

absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego. Od wielu lat pracuje w zawodzie radcy prawnego. Od wielu też lat jego szczególne zainteresowania dotyczą funkcjonowania biegłych sądowych w wymiarze sprawiedliwości, w teorii i praktyce. Był współorganizatorem ankiety przeprowadzonej wśród sędziów, biegłych, adwokatów i radców prawnych, dotyczącej funkcjonowania biegłych w wymiarze sprawiedliwości oraz autorem opracowania wyników tej ankiety. Współpracuje z Ośrodkiem Badań Studiów i Legislacji Krajowej Rady Radców Prawnych, opiniując dla niej kolejne projekty ustawy o biegłych sądowych. Należy do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Wałbrzychu.

[Spis]

Rozdział I. Zasady etyki

- 1.1. Zagadnienia ogólne
- 1.2. Zasady etyki biegłych sądowych
- 1.3. Problemy etyczne przy wykonywaniu czynności biegłego
 - 1.3.1. Terminowość sporządzenia opinii
 - 1.3.2. Kontakty biegłego z sędziami orzekającymi
 - 1.3.3. Kontakty biegłego ze stronami procesu
 - 1.3.4. Uprzedzenia i stereotypy
 - 1.3.5. Błąd i przyznanie się do błędu
 - 1.3.6. Posługiwanie się tytułem biegłego sądowego w działalności pozasądowej biegłego
- 1.4. Rady i przykazania biegłego
- 1.5. Zasady etyki zawodowej prawników
- 1.6. Przykazania dla prawników

Rozdział II. Opiniowanie biegłych

- 2.1. Błąd opiniodawcy, błędy w sporządzaniu opinii
- 2.2. Doręczenie opinii stronom
 - 2.2.1. Zastrzeżenia do opinii
 - 2.2.2. Wnioski dowodowe strony
- 2.3. Przesłuchanie biegłego
 - 2.3.1. Przyczyny i cele przesłuchania biegłego
 - 2.3.2. Uczestnicy przesłuchania
 - 2.3.3. Przygotowanie do przesłuchania
 - 2.3.4. Przebieg i treść przesłuchania
 - 2.3.5. Konfrontacja biegłych
 - 2.3.6. Protokołowanie przesłuchania
- 2.4. Sprostowanie opinii przez biegłego
 - 2.4.1. Zasada własnego bezpieczeństwa biegłego
- 2.5. Ocena opinii
 - 2.5.1. Ocena opinii przez sąd orzekający
 - 2.5.2. Opinie innych biegłych
 - 2.5.3. Fetyszyzacja opinii
- 2.6. Zagadnienia pozostałe
 - 2.6.1. Opinie biegłych wydane w innym postępowaniu
 - 2.6.2. Opinia sporządzona na zlecenie strony przez biegłego sądowego
 - 2.6.3. Złe i dobre praktyki w postępowaniu z udziałem biegłych
- 2.7. Tajemnica biegłego

Rozdział III. Należności biegłych

- 3.1. Wynagrodzenie biegłego
 - 3.1.1. Podstawy prawne
- 3.2. Wynagrodzenie instytucji specjalistycznej
- 3.3. Wynagrodzenia opiniodawczego zespołu sądowych specjalistów
- 3.4. Zwrot biegłemu wydatków i utraconego zarobku lub dochodu
 - 3.4.1. Zwrot poniesionych niezbędnych do wydania opinii wydatków
 - 3.4.2. Zwrot kosztów podróży
 - 3.4.3. Zwrot kosztów noclegu
 - 3.4.4. Zwrot utraconego zarobku lub dochodu
 - 3.4.5. Obniżenie lub nie przyznanie wynagrodzenia
- 3.5. Procedura przyznania należności
 - 3.5.1. Wniosek biegłego o wypłatę wynagrodzenia za wykonaną pracę
 - 3.5.2. Weryfikacja wniosku biegłego o wypłatę należności
 - 3.5.3. Rola głównego księgowego sądu w wypłacie należności biegłym
- 3.6. Postanowienie sądu o przyznaniu wynagrodzenia za opinię
- 3.7. Zażalenie na postanowienie sądu o przyznaniu wynagrodzenia
- 3.8. Wypłata biegłemu należności
 - 3.8.1. Wykorzystanie opinii biegłego w innym postępowaniu
 - 3.8.2. Wynagrodzenie biegłego w przypadku oświadczenia przez niego, że przedmiot opinii przekracza jego kompetencje
- 3.9. Opodatkowanie wynagrodzenia biegłego
- 3.10. Wybrane interpretacje wydane przez Ministra Finansów
 - 3.10.1. Biegły podatnikiem podatku dochodowego od osób fizycznych
 - 3.10.2. Biegły a prawo autorskie związane z opinią wykonaną dla sądu oraz prawo do zastosowania 50% kosztów uzyskania przychodów
 - 3.10.3. Biegły podatnikiem podatku od towarów i usług
 - 3.10.4. Płatnicy podatku dochodowego od osób fizycznych
- 3.11. Złe i dobre praktyki związane z wynagrodzeniem biegłego

Rozdział IV. Odpowiedzialność biegłego

- 4.1. Zagadnienia ogólne
- 4.2. Odpowiedzialność wynikająca z przepisów Kodeksu postępowania cywilnego
 - 4.2.1. Nieusprawiedliwione niestawiennictwo
 - 4.2.2. Nieuzasadniona odmowa złożenia przyrzeczenia lub opinii
 - 4.2.3. Nieusprawiedliwione opóźnienie w złożeniu opinii
 - 4.2.4. Postanowienie sądu w sprawie grzywny
 - 4.2.5. Zasądzenie zwrotu kosztów przez biegłego
- 4.3. Odpowiedzialność z ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych
- 4.4. Odpowiedzialność cywilna
- 4.5. Odpowiedzialność wynikająca z przepisów Kodeksu spółek handlowych
- 4.6. Odpowiedzialność karna
 - 4.6.1. Fałszywe zeznanie oraz fałszywa opinia
 - 4.6.2. Tajemnica postępowania a odpowiedzialność karna

4.7. Odpowiedzialność dyscyplinarna

Rozdział V. Ochrona prawna biegłego

Aneksy

Wybrane akty prawne

Wybrana literatura

Spis rysunków i tabel